

פרשת ידו

מטמון השקלים נגנב מחפירות הכותל, ידן ועמיתיו

ידעו על כך ולא מסרו מידע חשוב למישטרה, המפכ"ל

התערב בפתיחת החקירה ושר החינוך הורה לסיימה

יוסף אבירם. אבירם דיווח מייד לייגאל ידן.

רוזוליו

מתערב

עברו כמה ימים, שבהם התמחק ששון ממטן הרשות לבנידב לצלם את השקד לים. בנידב פגש את בראון, ואיים כי יתלונן על הכל במישטרה. בנידב התבקש עליידי בראון למסור למישטרה רק תלונה על הגניבה, ולא לומר שם כי ידוע לו שהי שקלים נמצאים בידי ששון.

בנידב התייעץ שוב עם אבירם, איתן וידן, וידן פנה למפכ"ל המישטרה, שאול רוזוליו, בבקשה שיתערב בפרשה. רוזוליו הטיל על ראובן מינקובסקי לחקור את הנושא אישית.

בפגישה הראשונה של בנידב עם מיני

בהנהלת המוזיאון, ושישלם למשורר, עובד המוזיאון, על שירותיו. באחרונה שימש משורר מתווך ביצוא מטבע בריטוכבא. שנמכר לפרנק לאוטנברג האמריקאי, במר חיר של 44 אלף דולאר. פנייה אל אגף העתיקות בדבר חוקיותה של מכירה זו לא נענתה עד היום. על רפי בראון ילמד הקורא בכתבה זו.)

כמה ימים אחרי פניית בנידב לשניים, טיפן אליו רפי בראון, ואמר — לפי עדותו של בנידב כי בית המישפט — כי הוא מדבר מי ביתו של סוחר העתיקות יואב ששון, וכי יש לו כבת 20 שקלים משנה כי למר, שננכרו מחפירות הכותל. בנידב ביקש רבוא הצלם את השקלים, ובראון הכטיח לו ליד את עם ששון מייד.

כאשר מסר רפי בראון עדות במישטרה, הוא הכחיש שאמר לבנידב כי בביתו של

חברון, וסיפר לו כי חכים מצא מטמון ובו 20 שקלים עתיקים, ומכר אותם לשני סוחרים מטבעות. האחד שמו אלג'ולני, מן הכפר איבנה, והשני מוחמד אבולאחאק, מכפר תקוע או מכפר שעור.

במיכתב נאמר כי המתלונן סיפר זאת לרביסמל במישטרת חברון, אך הלה לא עשה דבר. המתלונן הוא מודיע במישטרה, והוא הציג לפני בנידב תעודה המאשרת זאת. הוא הוסיף שהוא בנידב של חכים, שאינו מחזיר לו חוב כספי, וכי הנאשם רכש בתמורת השקלים מכונית פולקסוואגן וקרקעות.

מיכתבו של בנידב לא היה הצעד הראוי שון בפרשה. כחודש קודמילכן בא אליו המתלונן עם סיפור המעשה. בנידב ניסה לגשש בשוק המטבעות, ופנה לשני המיי ומי בענף, יעקב משורר ורפי בראון. משורר הוא האוצר הראשי במוזיאון ישראלי, ורפי בראון מנהל מעבדות הרפואת

פרשת וזוטרגייט לא היתה באה לעולם, לולא הבחין עיתונאי צעיר של ושינגטון פוסט כי בהוצאת פקודת מעצר על חשודים בהתפרצות קטנה לבית מישרדים מעורבים עורכי-דין ידועים. כאשר ישב בוב ודוורד, כתב פלילי מת-חיל, באולם בית המישפט שבו דנו בר מיקרה הלא-חשוב, הבחין לפתע בעורך-דין ידוע ביותר, העוקב בתשומת-לב אחר מהלך הדיונים, ודוורד החל בודק מה הקשר בין עורך-הדין המכובד לפורצים האלמונים, וכך החלה פרשת וזוטרגייט.

בירושלים הסתיימה לא-מכבר פרשת ה-

המתלונן הגנוב תו

הכותל המזרחי

קובסקי הוא מסר לו את המיכתב מהיד באפריל, אולם לא אמר לו דבר על אודות השיחה עם בראון ועל כך שהשקלים נמצאים אצל ששון. מינקובסקי אמר לבנידב כי התלונה אינה רצינית, מכיוון שאין הוא יודע היכן לחפש את השקלים, שי כמהם יש רבים.

בנידב חזר והתייעץ עם אבי איתן, ייגאל ידן ויוסף אבירם, רק אז הדך רפי מינקובסקי ומסר לו את דיבריו של בראון על ששון.

42 שקלים

בכד

עתה היה בידי המישטרה מקומם של השקלים הגנובים, אולם דבר לא קרה.

ימים אחדים אחרי מסירת החומר למישטרה, לקח רפי בראון את בנידב לביתו של יואב ששון, שם ראה את האוספים העצומים שלו — כדבריו בעדותו בבית המישפט. בשיחה הציג יואב ששון לבנידב לבטל את התלונה, כי בין כה-וכה לא ייצא ממנה כלום. ששון אמר לו כי בידי בנידב יש כבר 10 שקלים, ולא כדאי להמשיך בתביעה.

בנידב סיים את עדותו בבית המישפט בספרו כי המתלונן הראשון אמר, שחכים מצא 42 שקלים בכד-חרס קטן.

עד כאן עדותו של בנידב, המעלה שאלה מעניינת: מדוע סיפר בראון, ביוזמתו, לבנידב כי השקלים אצל ששון? שהרי לולא כן, לא היתה הפרשה מתעוררת כלל.

התשובה טמונה בעדותו של צדדים מישגחת החפירות, אבינועם גרוני, שסיפר כי כנו של יואב ששון, אמנון, סיפר לו בפגישה מוקדמת שאצל אביו יש שקלים גנובים, וכי

ידן, אביגד ואבירם (עם בריאדון ואהרוני וז"ל) וגם כיהודי לאומני

מישפט (גביית העדויות והסיכומים, ועתה מצפים לפסק-דין) של תושב חברון בשם חכים בני-עאוד אל-פריד, הנאשם בגניבת מטבעות עתיקים מחפירות הכותל, שבהן עבד כפועל פשוט. לכאורה, מישפט פשוט של נאשם בגניבה קטנה. אולם באולם נכח פרקליט ממישרדו של גדול עורכי-הדין בארץ לענייני עתיקות ואחד מגדולי האספנים, ארנולד שפאר (שותפו של שלמה תוסיה-הן), ובמהלך גביית העדות יות התברר כי בגורלו של הנאשם הלא-חשוב התערבו ייגאל ידן, שאול רוזוליו, מפכ"ל המישטרה דאז, ואפילו שר החינוך והתרבות, אהרון ידלן. חקירת המישטרה בפרשה נערכה לא בידי מישטרת ירושלים, כראוי לטיפול בגניבה פשוטה, אלא הועז בה — בהוראה אישית של רוזוליו — לידי של ראובן מינקובסקי, ניצב-מישטרה וראש המחלקה לחקירות פליליות במסגרת הארצי בירושלים. את העדויות כולן גבה סגן-ניצב יצחק רוון.

מדוע נזעקו מה החשוכים ההדו ההתערב במורה שני חכים בני-עאוד? פסק-הדין, שיינתן בימים אלה, יקבע אם אכן הנאשם גנב את המטבעות מחפירות הכותל. הוא לא ייתן תשובה על שורה של שאהות העדויות תוך קריאת הי עדויות — שאהות שאין הן כי קשר האשמתו או החפותו של הי נאשם.

המידע

הוסתר

ביום 8.4.76 כתב הארכיאולוג מאיר בנידב מיכתב למישטרת-ישראל, כך דב אחראי על חפירות הכותל. הנערכות מטעם המכון-לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית והחברה לחקירת ארץ-ישראל הראשית העתיקה. הוא הודיע למישטרה כי בא אליו תושב ערבי מכפר סמוך ל-